

Biblioterapia w edukacji integracyjnej i włączającej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Biblioterapia w edukacji integracyjnej i włączającej
Kod przedmiotu	05.6-WP-PSSM-BIBL
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Małgorzata Czerwińska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Konwersatorium	20	1,33	12	0,8	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Cel przedmiotu:

1. Zapoznanie z teoretycznymi /interdyscyplinarnymi/ i metodycznymi podstawami biblioterapii, jako metody w procesie wychowania, formy programu kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji w grupach rówieśniczych.
2. Rozbudzenie kreatywności studentów w zakresie organizacji i realizacji postępowania biblioterapeutycznego, jako programu wychowawczego w edukacji integracyjnej i włączającej, programu kształtującego kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami: tworzenia modeli, programów, konspektów postępowania biblioterapeutycznego, materiałów biblioterapeutycznych, stosowania wybranych technik biblioterapeutycznych.
3. Ukształtowanie wrażliwości na potrzeby dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i innych uczestników edukacji integracyjnej i włączającej oraz słowo pisane i mówione – jako środki oddziaływania terapeutycznego, zwłaszcza w procesie rozpoznawania zachowań świadczących o wystąpieniu konfliktu lub stosowaniu przemocy i określania działań interwencyjnych, w tym wskazań terapeutycznych.

Wymagania wstępne

Wymagania wstępne:

1. Wstępna orientacja w pedagogicznej i psychologicznej problematyce dziecka (zwłaszcza z niepełnosprawnością), jego rozwoju i psychospołecznego funkcjonowania.
2. Umiejętność interdyscyplinarnego rozumienia problematyki specjalnych potrzeb edukacyjnych, edukacji integracyjnej i włączającej.
3. Wrażliwość na psychiczne, pedagogiczne, społeczne problemy dziecka (zwłaszcza z niepełnosprawnością), empatia i otwartość.

Zakres tematyczny

1. Podstawy teoretyczne i metodyczne biblioterapii; biblioterapia jako nauka, metoda wychowania, terapii, profilaktyki, resocjalizacji; biblioterapia jako płaszczyzna współdziałania środowisk wychowawczych; biblioterapia jako program wychowawczy w edukacji integracyjnej i włączającej.
2. Biblioterapia w kształtowaniu stylów i postaw wychowawczych, postaw nauczycieli i dzieci/uczniów w grupach zróżnicowanych w przedszkolu i szkole.
3. Biblioterapia w edukacji integracyjnej i włączającej dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (z niepełnosprawnościami, z dysfunkcjami rozwojowymi o charakterze endogennym, z problemami i zaburzeniami rozwojowymi o charakterze egzogennym – metodyka postępowania biblioterapeutycznego, diagnozowanie dla potrzeb biblioterapii, konstruowanie modeli, programów biblioterapeutycznych, konspektów zajęć, dobór i konstruowanie materiałów biblioterapeutycznych – w biblioterapii poznawczej i ekspresyjnej.
4. Bajkoterapia i poezjoterapia w diagnozowaniu i likwidowaniu konfliktów w grupie zróżnicowanej i kształtowaniu kompetencji społeczno-emocjonalnych dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i pozostałych uczestników edukacji integracyjnej i włączającej.
5. Materiał alternatywny w postępowaniu biblioterapeutycznym. Media i wytwory kultury w postępowaniu biblioterapeutycznym.

Metody kształcenia

praca z książką, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, pokaz, projekt, metody ekspresyjne

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
D.4.W2.: zasady współpracy środowisk wychowawczych w procesie wychowania; met. weryfikacji	• PS_W-05	• kolokwium	• Konwersatorium
D.4.W3.: konteksty wychowania: kulturę i współczesne media	• PS_W-05	• kolokwium	• Konwersatorium
D.4.W7.: pojęcia stylów i postaw wychowawczych w przedszkolu i szkole, postaw nauczycieli, dzieci i uczniów	• PS_W-05	• kolokwium	• Konwersatorium
D.4.W11.: problematykę uzależnienia i zagrożenia uzależnieniem	• PS_W-05	• kolokwium	• Konwersatorium
D.4.W13.: metodykę wykorzystywania konstruowanych programów wychowawczych, ich założenia teoretyczne oraz klasyfikacje programów kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji w grupach rówieśniczych	• PS_W-05	• projekt • kolokwium	• Konwersatorium
D.4.U3.: projektować zajęcia dla zróżnicowanych grup dzieci i uczniów	• PS_U-08	• projekt	• Konwersatorium
D.4.U4.: określić cele podejmowanych działań wychowawczych w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej, konstruować programy wychowawcze oraz dokonywać ich ewaluacji	• PS_U-08	• projekt	• Konwersatorium
D.4.U7.: odróżnić sprawcę od ofiary przemocy	• PS_U-05	• kolokwium • projekt	• Konwersatorium
D.4.U5.: diagnozować zachowania świadczące o wystąpieniu konfliktu w grupie zróżnicowanej	• PS_U-05	• projekt	• Konwersatorium
D.4.U8.: tworzyć programy kształtujące kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i stosować te programy w grupach przedszkolnych i klasach włączających	• PS_U-08	• projekt	• Konwersatorium
D.4.U9.: ocenić efektywność programów rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami	• PS_U-08	• projekt	• Konwersatorium
D.4.K1.: przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej;	• PS_K-03	• projekt	• Konwersatorium
D.4.K2.: postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania zachowań świadczących o wystąpieniu konfliktu lub stosowaniu przemocy i określania działań interwencyjnych, w tym wskazań terapeutycznych	• PS_K-03	• projekt	• Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Warunki zaliczenia:

aktywny udział w zajęciach, wynik kolokwium, oceny z prac praktycznych /indywidualnych i zespołowych/

ocena:

średnia arytmetyczna z ocen:

wiedza – na podstawie kolokwium - test z progami punktowymi przeprowadzony

w połowie i na końcu semestru;

umiejętności – oceny z prac praktycznych: program biblioterapeutyczny, konspekt zajęć biblioterapeutycznych, materiały biblioterapeutyczne - w trakcie semestru wystawiane na podstawie kryteriów

zgodności z wymogami metodycznymi

ocena końcowa: ocena z konwersatoriów

Literatura podstawowa

1. Borecka I., Biblioterapia – formą terapii pedagogicznej, Wałbrzych 2001.
2. Borecka I., Biblioterapia w szkole podstawowej i gimnazjum, Wałbrzych 2002.
3. Borecka I., Ippoldt L., Co czytać, aby łatwiej radzić sobie w życiu, czyli wprowadzenie do biblioterapii, Wrocław 1998.
4. Borecka I., Wontorowska-Roter S., Biblioterapia w edukacji dziecka niepełnosprawnego intelektualnie. Materiały dydaktyczne dla nauczycieli i bibliotekarzy, Wałbrzych 2003.
5. Chamera-Nowak A., Ippoldt L., Bajka jak lekarstwo. Zastosowanie bajkoterapii w terapii pedagogicznej. Warszawa 2015.

6. Czerwińska M., Biblioterapia, (w:) Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, t. 1: A-F, Warszawa 2003, s. 380-385.

7. Franaszczuk-Truszkowska M., Biblioterapia dla klas IV-VI szkoły podstawowej, Gdańsk 2006.

1. Molicka M., Biblioterapia i bajkoterapia : rola literatury w procesie zmiany rozumienia świata społecznego i siebie, Poznań 2011.

9. Szeffler E., Przeciw przemocy w szkole. Literatura biblioterapeutyczna, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca

1. Borecka I., Z motylem w tle. O baśni w biblioterapii i terapii pedagogicznej, Wałbrzych 2004.

2. Czytelnictwo i biblioterapia w pedagogice specjalnej, red. E. Tomasik, Warszawa 1994.

3. Jaszczuk A., Kochaniak B., "Czarodziejski pyłek", czyli Metafora i bajka we wspomaganiu rozwoju małego dziecka: przykładowe bajki o charakterze terapeutycznym z zakresu akceptacji i tolerancji drugiego człowieka oraz niwelowania lęków i obaw towarzyszących małym dzieciom, przykładowe scenariusze zajęć do wykorzystania w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, Kraków 2006.

4. Książki, które pomagają żyć. Rewalidacyjna i terapeutyczna funkcja książki w zakładach opieki zdrowotnej i społecznej, red. E.B. Zybert, Warszawa 2000.

5. Łaba A., Zastosowanie biblioterapii w kształtowaniu zachowań przystosowawczych uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, Lublin 2011.

6. Molicka M., Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii, Poznań 2002.

7. Szaga H., Bajki terapeutyczne, Kraków 2014.

8. Wójtowicz M., Scenariusze zajęć biblioterapeutycznych nie tylko dla uczniów z dysleksją. Terapia, zabawa, nauka, Gdańsk 2010

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 21-11-2019 19:44)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ